

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Nadejda Toma,

Judecători

Iurie Diaconu, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Bălți din 16 noiembrie 2021 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2021, declarat de avocata Rodica Palade, în numele inculpatului

Andibura Valentin XXXXXX.

instanța de fond: 26.02.2021 - 16.11.2021,
instanța de apel: 06.12.2021 - 22.12.2021,
instanța de recurs: 17.03.2022 - 20.04.2022.

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 16 noiembrie 2021, Andibura Valentin a fost condamnat în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 448 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 05 februarie 2021, aproximativ ora 11.30, inculpatul Andibura V., aflându-se în sediul Secției urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Bălți, de pe str. Ștefan cel Mare 34, mun. Bălți, după ce reprezentantul organului de urmărire penală, în persoana lui Crudu A., i-a comunicat că urmează să fie recunoscut în calitate de bănuit pe o cauză penală, unde i se incriminează comiterea infracțiunii de violare la domiciliu, acțiuni procesuale care urmează să aibă loc în prezența apărătorului, acesta, în scopul de a le sista în interesul său, pentru a nu participa la acțiunile de urmărire penală planificate, precum și în scopul sistării activității de serviciu a ofițerului de investigații al Secției investigații infracțiuni al Inspectoratului de Poliție Bălți, Teterez G., care este persoană cu funcție de răspundere și a relevat infracțiunea comisă de acesta, în holul instituției date, inițial l-a numit cu cuvinte obscene pe ultimul, iar la solicitarea de a se potoli, nu a reacționat și a scos din cavitatea bucală un obiect din metal de dimensiuni mici, netăios, după care a început a-și răsufleca mâneca stângă a hainei în care era îmbrăcat, iar Teterez G. i-a imobilizat mâinile pentru a sista careva acțiuni cu plastina de fier, acesta a opus rezistență fizică și, neintenționat, cu obiectul dat, l-a zgâriat pe partea stângă a gâtului pe colaboratorul de poliție, după care, aflându-se în biroul de serviciu nr. 4 al Secției urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Bălți, al ofițerului de urmărire penală Crudu A., l-a lovit pe Teterez G. cu palma peste față și cu piciorul în regiunea gambei drepte a piciorului, la care, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202110P0065 din 08.02.2021, s-a depistat excoriație cu o echimoză pe gât stânga, echimoză pe gamba dreaptă, care se califică ca vătămare neînsemnată.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina și a declarat că se afla la Secția de urmărire penală și fiind în stare de ebrietate, l-a lovit pe Teterez G. cu palma peste față, l-a numit cu cuvinte necenzurate. Regretă cele comise și solicită sancțiunea sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Astfel, acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, ca aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de persoana cu funcție de răspundere ori a rudelor ei apropiate, fie nimicirea bunurilor acestora în scopul sistării activității lor de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violența sau al altei persoane, precum și aceleași acțiuni

aplicate împotriva persoanei care își îndeplinește datoria obștească sau a rudelor ei apropiate în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisocial,

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 75 - 88 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, care se pedepsește cu amendă de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, că a recunoscut integral vina și s-a căit de cele comise, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, că lipsesc circumstanțe atenuante și agravante, că a comis contravenții de huliganism nu prea grav în mod repetat, anterior a mai fost condamnat, inclusiv prin sentința Judecătoriei Bălți din 06.06.2013, în baza art. 349 Cod penal la închisoare, precedente penale fiind stinse, astfel că, fiind condamnat anterior pentru o infracțiune similară la pedeapsă privativă de libertate nu și-a făcut concluziile necesare și nu a renunțat la săvârșirea infracțiunilor în viitor, împrejurări în care urmează a-i fi aplicată pedeapsa cu închisoare, care va fi în corespundere cu scopul legii penale, de corectare și reeducare a inculpatului, fiind una echitabilă și rezonabilă pentru faptele comise.

3. Avocata Rodica Palade a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Apelanta a invocat că inculpatul regretă sincer cele comise, a realizat gravitatea faptelor, deși nu este angajat oficial, muncește și are un venit stabil din surse legale.

Motivul comportamentului său a fost dezacordul cu propunerea de a semna niște acte în lipsa avocatului și, în semn de refuz, a scos un obiect pentru a se tăia, iar când a intervenit partea vătămată, l-a lovit. Inculpatul a fost încătușat și bătut în biroul anchetatorului, fiind solicitat ulterior de către avocat Serviciul de urgență pentru acordarea îngrijirilor medicale, iar conform raportului de expertiză din 08.02.2021, la acesta s-a depistat echimoză la ambii ochi, excoriații pe frunte, în regiunea sprâncenei, pe dreapta, parietala pe centru și pe gamba dreaptă, leziunile fiind produse prin acțiunea traumatică cu obiect/e contondent/e și se califică ca vătămare neînsemnată. Leziunile corporale caracteristice pentru aplicarea mijloacelor speciale pentru reținere nu s-au depistat.

Totodată, faptul că inculpatul anterior a fost condamnat, nu împiedică instanța de a-i aplica altă pedeapsă care ar atinge scopul de reeducare și prevenire, ținând cont de toate circumstanțele cauzei.

Or, o pedeapsă neprivativă de libertate, atunci când legea prevede, este capabilă să ducă la realizarea scopurilor pedepsei și corectarea condamnatului, mai ales când inculpatul demonstrează acest fapt, și-a întemeiat o familie, muncește cinstit, regretă fapta comisă, colaborează cu organele de urmărire penală, iar infracțiunea comisă este una mai puțin gravă.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2021, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a constatat că la stabilirea pedepsei, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și a ținut cont de faptul că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante și agravante, că inculpatul a săvârșit o

infracțiune mai puțin gravă, a recunoscut vina și s-a căit, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, a comis contravenții de huliganism nu prea grav în mod repetat, anterior a fost condamnat, inclusiv prin sentința Judecătorei Bălți din 06.06.2013 în baza art. 349 Cod penal, antecedentele penale fiind stinse.

Astfel, inculpatul nu este la prima abatere de la legea penală, or, a săvârșit anterior o infracțiune similară, însă nu și-a făcut concluziile necesare și nu a renunțat la săvârșirea infracțiunilor și, fiindu-i aplicată o pedeapsă privativă de libertate, nu a conștientizat gravitatea infracțiunii.

Fiind analizate împrejurările stabilite în cumul cu criteriile de individualizare a pedepsei și probele confirmative în acest sens, temeiurile care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului și caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, instanța de fond a considerat că pedeapsa inculpatului urmează să fie stabilită sub formă de închisoare pe un termen de 1 an.

Deci, instanța de fond întemeiat a considerat că scopul legii penale de corectare și reeducare a inculpatului poate fi atins doar cu izolarea lui de societate, or, aplicarea pedepsei cu închisoare va fi una echitabilă și rezonabilă pentru faptele comise.

Pedeapsa închisorii va asigura îndeplinirea scopului de exemplaritate și scopul educativ al ei, fiind suficientă pentru a determina inculpatul să conștientizeze consecințele conduitei sale ilicite în societate și să dețină pe viitor o atitudine de respect față de valorile sociale ocrotite de lege, realizându-se astfel, scopul și supremația legii penale, or procesul penal trebuie să fie echilibrat și să tindă la sancționarea faptelor într-o asemenea măsură încât scopul imediat al sancțiunii aplicate să determine în timp scăderea infracționalității din rândul infractorilor.

Instanța de fond corect i-a aplicat inculpatului pedeapsa cu închisoare, aceasta fiind stabilită în limitele prevederilor legale, fiind echitabilă faptelor infracționale săvârșite, în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și va duce la atingerea scopului de corectare și reeducare a acestuia, care nu este la prima abatere, careva temeiuri de modificare a sentinței în latura pedepsei nefiind stabilite.

Mai mult, pedeapsa cu închisoare a fost just individualizată, argumentele apărării fiind declarative și în contradicție cu aspectele de fapt ale cauzei, temei de numire a unei pedepse mai blânde față de inculpat nefiind constatat, mai ales că anterior acesta a fost condamnat prin sentința Judecătorei Bălți din 11.12.2018 în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), 190 alin. (1), 84 alin. (1) Cod penal la 2 ani și 7 luni închisoare, iar prin încheierea Judecătorei Bălți din 13.01.2021 a fost eliberat după ispășirea pedepsei cu 141 zile privilegiate și 74 zile reduse. Or, fiind eliberat din locurile de detenție în luna ianuarie 2021, la data de 05.02.2021 a comis altă infracțiune, fapt ce denotă că nu are aptitudinea de a se corecta și nu este oportună numirea pedepsei mai blânde.

Deși argumentele invocate în apel sunt expuse în apărarea inculpatului, ținând cont de situația reținută, aceste afirmații nu constituie temei de casare a sentinței și de aplicare a unei pedepse mai blânde, pedeapsa aplicată fiind just individualizată potrivit prevederilor legale.

5. Avocata Rodica Palade declară recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Recurenta invocă că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, și-a cerut scuze de la partea vătămată și ultimul nu are pretenții față de el.

Totodată, acesta regretă sincer cele săvârșite, realizează gravitatea faptelor, muncește neoficial și are un venit stabil din surse legale.

Instanțele de judecată au ignorat afirmațiile inculpatului că motivul comportamentului său a fost dezacordul cu propunerea de a semna niște acte în lipsa avocatul și, în semn de refuz, a scos un obiect pentru a se tăia, iar când a intervenit partea vătămată, l-a lovit. Inculpatul a fost încătușat și bătut în biroul anchetatorului, fiind solicitat ulterior de către avocat Serviciul de urgență pentru acordarea îngrijirilor medicale, iar conform raportului de expertiză din 08.02.2021, la acesta s-a depistat echimoză la ambii ochi, excoriații pe frunte, în regiunea sprâncenei, pe dreapta, parietala pe centru și pe gamba dreaptă, leziunile fiind produse prin acțiunea traumatică cu obiect/e contondent/e și se califică ca vătămare neînsemnată. Leziunile corporale caracteristice pentru aplicarea mijloacelor speciale pentru reținere nu s-au depistat.

Faptul că inculpatul anterior a fost condamnat, nu împiedică instanța de a-i aplica altă pedeapsă care ar atinge scopul de reeducare și prevenire, ținând cont de toate circumstanțele cauzei.

Or, o pedeapsă neprivativă de libertate, atunci când legea prevede, este capabilă să ducă la realizarea scopurilor pedepsei și corectarea condamnatului, mai ales când inculpatul demonstrează acest fapt, și-a întemeiat o familie, muncește cinstit, regretă fapta comisă, colaborează cu organele de urmărire penală, iar infracțiunea comisă este una mai puțin gravă.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor atacate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4., din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele

de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art. 7, 61, 75, Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

În consecutivitatea enunțată, instanțele just au concluzionat că în cazul în care inculpatul a recunoscut vina, dar a comis o infracțiune mai puțin gravă, anterior a fost condamnat de mai multe ori, inclusiv pentru comiterea unei infracțiuni similare, însă, nu și-a făcut concluziile necesare și nu a renunțat la săvârșirea infracțiunilor, chiar și în prezența circumstanțelor atenuante invocate de recurentă, aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, ar reprezenta o soluție inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana inculpatului și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării ultimului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, caracterul excepțional al pedepsei cu închisoare fiind clar argumentat de către instanțele de judecată.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 2., 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 101 alin. (2) și (3), 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar

aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul nominalizat au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, că hotărârile atacate cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Rodica Palade, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2021, în privința inculpatului Andibura Valentin XXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 20 mai 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico